

Iñaki Odrizola

IRAKASLEA ♦

DANI BLANCO

Hazkuntzaren ipuina

ZAZPI URTE BADIRA ustezko krisi madarikatua hasi zenetik. Ordutik hona hainbat aldaketa egon da, gure ongizateko estatua izorratzeko, gehienbat. Lehen ere ez geneukan sekulako “txollorik”, norbaitek hori pentsa dezagun nahi izan duen arren. Zegokiguna baino maila handiagoan bizi ginela esan digute, zego-kiena baino maila handiagoan bizi direnak, gaur egun ere. Denetarik egin digute etekinak ateratzen jarraitzeko.

Eta orain, desegindakoa atzean utzi, eta hasi dira, berriro ere, produktu berriak edo berriak asmatzen, merkatu eremu berriak irekitzen, gu kontsumorantz bideratzeko. Eta hasi zaizkigu, oraingoan ere, hazkuntzaren ipuinarekin.

Ilustrazioaren optimismo arrazionala, askatasun ekonomikoaren kontua, utopia teknologikoa, bi mende geroago eta bitartean ezer gertatu izan ez balitz bezala. Iragan hurbileko amnesia osoaz (etorkizunera begiratu behar omen da), lotsagabe, esaten digute hazkuntza dela bide bakarra, aurrerakuntza eta zoriona lortzeko.

Hazkuntzaren logikan harrapatuta, kapitalismoan kateaturik nahi gaituzte: inbertsioak hazi, produkzioa hazi, kontsumoa hazi eta, orduan, lana haziko dela ziurtatzen digute, eta sindikatuen laguntzaz (hau da hau), denok, gizon eta emakume, gazte eta nagusi,

soldatapeko lanaren eske gabiltza: lana nahi dugu, lan gehiago nahi dugu, denok lanean egotea nahi dugu.

Eta nik diot, zertarako hainbeste lan egin? Dirudunen etekinak gehitzeko? Behar ez diren tresnak produzitzeko? Propietateak (etxetxo bat, edo kotxe bat, bidaia bat) erosteko, hipotekan endredaturik bizitza guztirako? Natura eta ingurunea agortzen jarraitzeko?

Zertarako hainbeste lan egin?

Dirudunen etekinak gehitzeko?

Behar ez diren tresnak produzitzeko?

Niretzat, hazkuntzaren ideia hau erokeria da, izan iraunkorra, izan jasangarria. Hazkuntza oro jasangaitza da jendartearentzat, beti “plof” egiteko arriskuan jartzen gaitu, eta gutxi batzuen mesederako balio du. Hainbeste hazi beharrean, zergatik ez antolatu hazkuntzarik gabeko eremuak?

Kontsumoa orekatu, eta dagoenean mantendu. Produkzioa gutxitu, eta, horrekin lana jaitsi. Oinarrizko soldatarakin jendarte babestu, ingurugiroa zaindu, eta zerbait hazteketan, gehiengoaren ongizatea hazi.

Hau egingo bagenu, lan asko egin beharko genuke, baina soldatarik gabekoa. Bestela, azkenean, berriro ere, soldatapeko lanaren esklabo izango gara, eta merkatuaren gorpil eroak irentsiko gaitu. Hurrengo krisira arte. Ez, ala? ■

DANI BLANCO

Itxaro Borda

IDAZLEA

Miliar miriadak

NDFko CHRISTINE LAGARDE moskota ez da ahalke. Ez aspaldi europar bankuek (omen) pairaturiko egonkortasun eskasaz mintzatu zen frantses kazeta ospetsu bateko orrialdeetan. Arduradunek udaberrian estres ariketa bat kudeatuko dute. Ikusiko da orduan galernari buru egitea lortzen duten estatu zenbaiten osagarria zertan dagoen. Bankuak ondo, herri-estatuak hondo: garai bekaitzetako dibisa entzutetsua.

Bere agerpenen arabera bankuak ekin-bide ekonomiko itsuaren biktimak litezke. Hondar sei urteotan Europa eta mundua larrutzen duten krisiaren eta zorrarengatik

daude ateka gaitz eta egoera larri horretan. Hemen datza manipulazioa: Lagardek biktima gisa aurkezten ditu krisiaren eta zorraren oinarrizko eragileak, bankarrota planifikaturik gertatu izan ez balitz 2008an estatuek ez baitzuten (agian) zerbitzu publiko ezberdinen finantziatzeko batzer-tu dirutza animalea —miliar miriadak alai-na...— bankuen salbatzeko sartuko.

Lagarde harro dabil, hatza lerden eta muturra zeken, gaizo bankuen aldeko sos biltze kanpainak sustatzen. Aterabidea badu, erraza: ordaindu beza herri-jende baliatzaileak. ■

